UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Ivris Gvlielmi Dvrandi

Durantis, Guilelmus

Avgvstae Tavrinorvm, 1578

Syndico.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96846

Visual Library

relegationem,ibi non caderet defenſor.ff.an per ali.cau.appe.l. j. de pęnis l.
abſentem.§.j.de ſecundo dicit non eſſe curandum, an ante litis conteſtatio-
nem,uel poſt interuenerit,cum utroque caſu ſit condemnandus. C. de proc.
mihi arbitr mus.ff. de iudi.de qua re.§.j.ff.de neg.geſt.liberto.in fi C. de ſen.
& inter l.j.De tertio dicit,quòd non refert,an cum mandato uel ſine, defen
dat. inſt.de ſati.§.ſi vero reus.de quarto dicit defenſorem iurare de calum-
nia,ſicut & iurat procurator in rem ſuam. Et hoc, quia commodum & in-
commodum ad eos pertinet.ff.quando app.ſit.l.j.§ in propria. & C. de pro-
curato. l.qui ſtipendia.& no.C.de iura.cal.l ij.§.ſin autem.nam qui iudiciū
ſuſcipiunt animo nouandi,dominum liberant. ff. de ſol. l.ſolutionem. ff. de
neg.geſt.l.ſoluendo.Ex his concludit,quod procuratori dato in rem ſuam,
uel defenſori qui ſuſcepit iudicium animo nouandi,quos iurare conſtat, ut
dixi,non nocet dñi ꝯfeſsio.niſi forſan iudex dñm uocaret,quia legalior.uel
melius ueritatē nouit:quo caſu iuraret dñs,& ſuæ ꝯfeſsiōi ſtaretur.ff.de ꝓc.
l.ſi actor.C.de proc.l.ſi.Inducit etiā,quodno.Azo in Sūma de iur. cal.ultra
medium. Cuius verba uide ĩ.de iur.cal.§.reſtat.uerſ.ꝑ hoc.& uide etiā uer.
quid de defenſore.Si uero ille eſſe ſimplex defenſor,ſiue cum mandato, ſiue
ſine mandato,tunc cum ipſe dominus iuret de calumnia : ut d. l. 2.§. ſimili
modo.confeſsioni ipſius domini ſtabitur:alias ad quid iuraret? Item & ſibi
fit præiudicium de confeſsione cedentis contra ceſsionarium, no. & dicam
ĩ.de ceſ.ac.in prin.uer.ſed nunquid.Conſtat autem, quod in defenſore, cui
non immineret præiudicium,non eſſet quæſtio dubia:& non obſtante,quod
periculum uel damnum ſibi immineat in caſu, de quo ſ. interrogabitur, &
ex facto ſuo defenſor damnificatur qui alterius defenſionem ſuſcepit. Facit
de reg.iur.damnum.lib.6.cum concor.ſicut de proconſule, qui ſecum vxo-
rem duxit,dicitur.ff.de offi. proconſ. obſeruare.poſt prin.

¶ Bald.de defenſore.

Etiam inuito petitore venditor poteſt in ſe ſuſcipere iudicium, & tranſ-
ferre ad emptorem.uer.ſed pone,uendidiſti. G.ſ.ſolenniter cauendo de re-
ſtitutione poſſeſsionis,& ſub pęna.ff.de al.iu.l.iii. in fi. Sed Iac. But. dicit,
quod animo nouandi non admittitur inuito actore : ſed ſuſcipiendo litem
pro emptore ſic: vt ſi feratur ſententia,in rem ipſam fiat executio. C. ubi de
crimine agi opor.in Authen. qua in prouincia. Non obſtat.ff.de pet.hæred.
l.ſed ſi lege.§.item ſi rē.quia ſpeciale eſt in emptore hæreditatis : ubi execu-
tio non debet fieri in rem ipſam:ſed in id in quo venditor bonæ:fidei locu-
pletior factus eſt:ſecus in rei uendicatione.Nam non debet dominus re ſua
carere.ar.de publi.l.ſi rem.facit.ff.de iudi.venditor.C.ubi in rem act. l. j. ff.
man.l.ſi mandato meo.§.j.ff.de neg.geſt.l.liberto. §. fi. ubi de hoc per glo. &
Iac.de ſol.l.ſolutionem.& ibi per Dy.Si autem emptor in toto uult ſe libe-
rare.reddat poſſeſsionem uenditori : vt no. ff.de pact.l. ſi cum fundus. Bal.

a ¶ De Excuſatore[a]. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Excuſator quis dicatur.*
2 *Exceptiones fiendæ contra excuſatorem.*
3 *Procurator cuius mandatum eſt reprobatum, & poſtea ſe offert defenſioni, promittens ſe poſt certum tempus habiturum mandatum ſufficiēs: an ſit admittendus.*
4 *Defenſor an admittatur pro eo, qui reputatur contumax, quia non reſpondit poſitionibus, ſed receſſit.*
5 *Proceſſus habitus contra illum, qui excuſatorem mittere debuit, & non miſit, an teneat.*

1 EXcuſator † eſt is, qui venit ad proponendum cauſas abſentiæ alicuius, qui non poterat, vel ratione ſui, uel cauſæ, procuratorem conſtituere: vel qui vocatus erat, vt perſonaliter veniret: ut ſ. de his, qui alie. no. in judi. interue. uer. excuſator. & probatur extra, de dol. & contum. cum dilecti. § ſed contra ext. de accuſa. ueniens. ſic intelligitur v.
2 q. 3. reos. † ¶ Excipitur autem contra eum, quòd eſt ſimplex nuncius, quare non ualet. extr. de priuileg. ex parte abbatiſſæ. de electio. bonæ. j. Item, quod ita potuit mitti procurator, ſicut excuſator: ut in præ. c. cum dilecti. &c bonæ memoriæ. quod dic ut no.
3 extr. de proc. querelam. † ¶ Sed pone, procurator mandato eius reprobato offert ſe defenſioni, promittens ſecundum uſum curię Romanæ ſub certa pœna, dato ſuper hoc P. fideiuſſore, quod intra certum tempus habebit mandatum ſufficiens: ēt quòd dominus ratum habebit, quod ſecum medio tempore actum erit: demum in termino ipſo nō offert mandatū: ſed idē Pe. fideiuſſor offert ſe defenſioni, paratus ꝑſtare idoneā cautionē. C. de proc. exigendi. ff. quod cuiuſq; vni. l. j §. fi. ff. de ſo. l. ſolutioni. quæritur an ſit admittendus? Reſpōdeo, olim obtinuit, quòd in ſpiritualibus: in quibus non eſt ſoluēdo. ff. de dolo. l & eleganter §. pen. ꝑ tales
b enim dilationes poſſet aduerſarius defraudari. [b] † ¶ Quid ſi quis
4 reputatur eſſe cōtumax, quia iuſſus non reſpondit poſitionibus, ſed receſſit: nunquid admittitur pro eo defenſor? De hoc dicā ĩ.
5 de poſitio. §. 7. uer. quid ſi pro illo. † ¶ Item quando excuſator mitti debeat, & utrum teneat proceſſus habitus contra illum, q excuſatorem mittere debuit, & non miſit, ĩ. de citatio §. fin. uerſi. quid ſi altera. & ſeq. Quid ſit excuſatoris officium, no. plene ſecūdum papam extr. de accuſat. veniens.

ADDITIONES.

a Vt dixi ſ. ſimile ſuper rub. proxi. hanc rubricam ex nominatis ibi ſolum poſuit, qui compoſuit conteſtationem actoris & rei, dicens quod actor dicit reum citatum, ut ueniat reſponſurus: ſi mittit excuſatorem facere contrarium citationi, qui uult vt his procedat, & excuſatio vult, ut non procedat: & ſic non audiendus. Dat ſimile de l. tranſactionis. C. de tranſact. procurator en[...] datus vt agat, ſi tranſigit, uult non agi, & ſic cum agere & tranſigere ſint contraria, non valet tranſactio, ut ibi. Ad idem C. ſi a non compe
judi. l j. ex quibus concludit reum contumacem. Ad quod reſpon. diuerſa eſſe facere contra mandatum, in quo procedunt allegata: & facere iuxta mandatum, ut in noſtro caſu: quod bene licet. ff. de proc. ad legatum petendum. miſſus nihilominus agere poteſt interdicto de tabulis exhibendis. Et hoc patet, quod habens certā formam mandati, facit aliud, quod q a non eſt contra mandatum: ſed iuxta, uel præter, auditur. ſic in propoſito quare non procedunt allegata.
b Defraudari. ¶ Vide quod dixi de offi. deleg. coram. ſuper prima gloſſ.

¶ Baldus de Excuſatore.

SIMPLEX nuncius non admittitur in iudicio, extr. de priuile. capi. ex parte abbatiſſæ. de elect. c. bonæ. el ij. G. contra. ff. de excu. tuto. l. excuſare. Solu. Ad iudicii inchoationem, vel ſubſtantiam non admittitur. Cy. ff. de proc. l. j in addi. quia lit. cont. & c. ſubſtantialia exigunt præſentiam & comparitionem. ff. de confe. l. certum. §. ſi quis. Sed quod fit cum nuncio, dicitur fieri inter abſentes: ſicut quod fit per epiſtolam: eſt enim pica & & organum. Bald. ¶ Secundum curſum curię Romanæ, ubi dubitatur de mandato, cauetur de producēdo mandato, ſufficit intra certum terminum: & quod dominus habebit rata in medio tempore geſta, & ſi interim non producatur mandatum, tenentur fideiuſſores, licet nolint abſentem defendere. ver. ſed pone. G.

¶ De Syndico. Rubrica.

SVMMARIVM.

¶ Syndicus a quo dicatur.

1 *Syndicus debet a duabus partibus curiæ, vel toto collegio conſtitui.*
2 *Syndicus an poſſit conſtitui ab vno de collegio, cæteris abſentibus.*
3 *Conſtituentes ſyndicum cuius ætatis eſſe debeant.*
4 *Conuerſi monaſteriorū, dicuntur clerici, & debent ſyndicatui conſentire.*
5 *Mulieres collegium facientes poſſunt ſyndicum facere.*
6 *Iudex ſi pronunciat ſyndicum illegitimum fore legitimum, an vniuerſitati præiudicat.*
7 *Vniuerſitas ſoluens expenſas, ſyndicatus, an videatur ratum habere, quod factum, eſt poſtea.*
8 *Syndicus cōſtitutus ad annū, an finito anno teneat cām inchoatam finire.*
9 *Minor pars alicuius loci ſi promittat nomine uniuerſitatis rem ratam habitū iri, ſi ſyndicus tā quam illegitime conſtitutus condemnetur, quis teneatur ſi ſententia caſſetur.*
10 *Inſtrumentum monaſterii qua forma factum valeat.*
11 *Omittens ante litis conteſtationem exceptionem de duabus partibus, vel maiori parte, an poſſit ad eam redire.*
12 *Negans ſi eſt uterque, quis eorum probare debeat.*
Oſtendens ſyndicatum, debet probare ſolennitatem affuiſe.
13 *Pater plures filios habens, ſi ſyndicatum faciat nomine ſuo & filiorum, an nomina eorum debeant ineſſe ſyndicatui.*
14 *Filiam an debeat pater defendere in ſponſalibus.*
15 *Syndicus ſi a villa uel caſtro conſtituatur, an omniū filii debeant intromitti.*
16 *Inſtrumentum continens, quod omnes de conſilio talem ſyndicum fecerūt, non ualet, niſi nomina conſiliariorum inſcribantur.*
Inſtrumento credendum eſt, donec contra probetur.
17 *Syndicus conſtitutus ab abbatiſſa cum ſuo conuentu, mortua abbatiſſa an poſſit pro monaſterio agere.*
18 *Laicus non debet in reus eccleſiaſticis conſtitui.*
19 *Cauſa exiſtente inter ſuperiorem & capitulum, uter eorum poſſit procuratorem conſtituere.*
20 *Syndico conſtituto a collegio, ſine conſenſu prælati, an ſi proceſsit in cauſa, prælato ratificante, valebit quod cum eo factum. eſt.*
21 *In creatione ſyndici quæ debeant contineri.*
Forma ſyndicatus monaſterii quæ debeat eſſe.
22 *Forma ſyndicatus villæ, caſtri, uel uniuerſitatis, quomodo ſit fienda.*

SYndicus Græce, Latine dicitur defenſor, ſuper quo dic, ut ſ. in tit. de his, qui alie no. in iud. interue. uer. ſyndicus, vbi no. de noībus. & licet ad ſyndici munus qđ perſonale eſt,

ADDITIO.

a Baga. de hoc tm̄ parū in uer. quid ergo. quē allegaui ſuper rubrica de ꝓcuratore. Tan. ēt parū in hac rub. poſuit aūt hic author totū Vber. de Bon. char. mihi 9. ver. ſi veniat tanq̄ ſyndicus. Aliquid Vber. de Bona. ſub ſua rubrica, ſci. de his, q impediunt ſyndicos vel actores. Io. de Deo. li. iudicū 4. parte, poſuit rubricā de ſyndico, & eius officio. Totū aūt qđ dixit Alb. Gal. ſuꝑ rubrica, tribus ver. exceptis, quos alibi collocauit, poſuit hic auctor, & hæc oīa in ꝓſecutione ſignabo. in fine ponit formas Rolā. Gul. Na. poſt ti. de defenſore, poſuit de actore unū, & hāc rubricā. Sciendū ēt, ꝙ Hoſt. de ſyndico tractaturus ꝑmittit qđ ſit uniuerſitas, qđ collegiū, qđ corpus, qđ ſocietas, ſubdēs demū qđ ſyndicus, qđ actor, qđ œconomus: & de differētiis eorundē ibi vide, & prius ꝑ Goff. ea. rubr. in fi. Patet aūt, ꝙ hic auctor tractat de ſyndico q ꝓcurat cās vniuerſitatis: ſed viget in Italia quoddā officiū ſyndicatus rectorū, & officialiū locorū, q ſi dicāt in officio deliquiſſe, habēt id cognoſcere, & culpabiles repertos punire, de qb' ſæpe q̄ſitū eſt, an merū vł miſtū imperiū poſsint exercere, uel pęnas corporales imponere. Et breuiter iſtud oficiū nō hē trimas à iure ſcripto: q a poti', ut ſic loquar, rector uel ptās ſuccedēs dēret pęnas ꝓ foris factis īponere, q̄ tales ſyndici cognitores defectuū vel extorſionū. Fatēdū aūt eſt, ꝙ hoc diſcerni oportet ex ordinatione officii & ptāte ſibi attributa. Nō. n. uenirēt ardua meri & miſti imperii, niſi ſpāliter ſint ꝯceſſa. ff. de offi. eius, cui man. eſt iur. l. j. ſicut de vicario & officiali dicit, de of. vica. c. 2. & 3. lib. 6. & de arbitro. ff. de arbi. nō diſtinguemus. § de officio. & de priuilegiato. extr. de priui. porro vn̄ vniuerſitas ſtudentiū hic in iure per ſua ſtatuta eligit ſyndicos. q ꝯtra ꝑteritos rectores & maſſarios audiunt querelātes & denunciantes, & habēt officium limitatum.

a eſt, inuitus cogatur [a]: vt ff. de mu. & ho. l. prima. in princip. & l.
fin. §. defenſores. tamen ei obiicitur, quod non eſt conſtitutus
b no. ab uniuerſitate, uel collegio licito [b]. ff. quod cuiuſque uniuer.
c no. l. j. ubi de hoc [c]. uel ab eo, cui uniuerſitas ptãtem conſtituen-
1 di conceſſit. ff. eo. item eorum. §. j. † ¶ Item, quod non eſt à dua-
bus partibus curiæ, uel collegii conſtitutus: ut. ff. quod cuiuſ-
que uni. nom. nulli. & l. plane. ff. de decre. ab ordi. faci. l. iii. C. de
decu. lib. x. l. nominationum. extra, de elect. licet. vel ſaltem à ma-
d iori parte. extr. de his quę fi. a ma. par. ca. c. j. [d] extr. de elect. eccle-
ſia veſtra. ij. in fi. & lxiii. di. obeuntibus. Tamen ad defenſionẽ ec-
cleſiæ etiam minor pars poteſt conſtituere, ad quod etiam unus
e admittitur. extr. de conceſſ. præb. literas. & ſic obtinuit. Et nota [e],
quòd quidam legiſtæ dicunt in conſtitutione ſyndici ſufficere
duas partes præſentiũ in ciuitate adeſſe. C. de leg. l. fi. ſed H. & A-
zo dicunt oportere intereſſe duas partes totius collegii: & maior
pars duarum partium debet concordare: ut notatur in prę. l. no-
f minationũ [f] & ff. quod cuiuſq; uniuer. nom. nulli. ff. de decre. ab
ord. fa. l. ſecunda. & probatur extr. de elec. eccleſia ueſtra. primo.
2 † ¶ Quid ſi omnes de collegio, uno excepto [g], receſſerint: nunqd
g poterit ille ſyndicum conſtituere? De hoc nota. ff. quod cuiuſ-
que vniuer. no. l. ſicut municipum. §. fin. & extr. de poſtu. præl.
h capitu. ſecundo. Quid ſi vnus [h] conſentit hodie, alius cras, uel
vnus in uno loco, & alius in alio? Videtur quod valeat conſti-
tutio: quia ratihabitio comparatur mandato. C. ad Mace. l. fin.
C. de dona. inter vir. & uxor. in donationibus. ff. de vi & ui ar-
ma. l. prima. § quoties. extr. de electio. quod ſicut. arg. contra,
quod non valeat: ſicut alias dicitur in auctoritate tutoris. Inſti.
de aucto. tuto §. fin. ff. eo. obligari. §. fin. ff. de uſucap. nunquam.
§. ſi ſolus. Dic quod non valet: nam ſolenniter debet fieri de-
curionibus conuocatis. C. de legationib. lib. x. l. penult. in fin. &
C. de præd. decur. lib. eo. l. fin. ibi: nec ex tabella. & de rebus ci-
ui. ven. l. ij. circa. fin. lib. xj. Et nota, quod conſtitutio ſyndici
debet fieri in loco publico, & non priuato vel ſecreto: ut. C. de
decur. lib. x. l. ij. & de legationibus. l. pen. & de prædiis decur. l. ii.
3 ff. de regu. iur. l. aliud. §. refertur. † ¶ Sed cuius ætatis debent eſ-
ſe conſtituentes ſyndicum? Dicunt quidam, quod debent eſſe
i maiores xxv. [i] anno. cum minor non admittatur: ut C. quando
prouo. non eſt nec. ſi pater. ff. de mu. & hono. ad rem. ff. de ex-
cu. tuto. ſcire. § j. Alii dicunt, quod debent eſſe maiores xiiii. an-
nis: quia tales teſtificantur, & fidelitatem iurant: ut in conſtitu.
k Fede. imperialem. & hoc de conſuetudine ſeruatur. [k] Sed nun-
quid ſeruus debet conſentire ſyndicatui? videtur quod non:
l quia quod attinet ad ius ciuile, &c. [l] ff. de re. iur. quod attinet.
ff. de teſtamentis. l. qui teſta. §. ſeruus. & ff. ad l. Corne. de fal nul-
m lo modo & hoc uerius videtur [m]. † Quid de conuerſis monaſte-
4 riorum [n]? & uidetur, quod debent ſyndicatui conſentire. Nam
n & ipſi clerici dicuntur. 12. quæſtione. 2. duo. & argumentum. x.
quæſtione. ij. hoc ius porrectum. ibi, ibidem ſeruientium. ar-
gum. contra, in authen. de ſan. epi. §. clericos. extr. de inſtitu.
capitu. ſecundo. ubi videtur prius dictum approbare Innocen-
tius IIII. Alii dicunt, in hoc conſuetudini ſtari. argum. in au-
o then. collat. ix. de alie. & emphy. & ff. de decur. non tantum. [o].
5 † ¶ Quid de mulieribus? Dic quod ſi faciunt collegium, vt ſunt
p moniales bene poſſunt facere ſyndicum [p]. extra, de priuileg. ca-
pitu. ex parte. j. de reſcript. cum dilecta. Alioquin non: cum
non fungantur ciuilibus officiis. ff. de regul. iur. fœminæ. & ſic
de conſuetudine ſeruatur: quę multum in talibus operatur: vt
q C. de eman. liber. l. prima. & ſecunda. & l. fin. [q] Quid ſi aliqua
vniuerſitas delinquit? Dic; quod poteſt conſtituere ſyndicum
r ut ſupra, de accuſat. uerſicu. fin. [r] † ¶ Quid ſi iudex pronunciat
6 ſyndicum illegitimum fore legitimum, nunquid præiudicat
vniuerſitati? Dicunt quidam, quod ſic, propter auctoritatem
iudicis. ff. de mino. ait prætor. in prin. & de bon. poſ. ſi ſeruus.
& C qui admi. ad bo. poſſeſ. l. bonorum. Alii contra: quia factum
ſ prætoris, &c. [s] ut ff. de teſtamen. tutel. in noſtro. ff de re. eorum.
t qui neque. ff. de fer. l. j. reſpon. j. Vber. de Bo. [t] dixit, quòd non præ-
iudicat uniuerſitati: ut ff. de col. dete. cum non iuſto. Niſi forte iu-
dex decreuerit ſe ratum habiturum quicquid erit factum per eũ:
u vt. ff quod fal. tut. auct. l. j. §. pe. [u] Sed nunqd quilibet poteſt à tali
pronunciatione appellare? Dic quod ſic. Appellatur enim ab in-
terlocutoria, cum talis eſt quod non poteſt emendari in caſa ap-
x pel. [x] ff. de mino. intra vtile. C. ſi ſępius in integ. reſtitu. poſtu. l. j.
7 † ¶ Sed pone, quod uniuerſitas poſtea ſoluit expenſas: nunquid
uidetur ratum habere quod factum eſt poſtea? Reſpondeo, ſic ff.
rem. ra habe. Paulus reſpon. ff. de decu. l. pen. ext. de re iudi. quod
ad conſultationem. Sed nunquid ille ſyndicus tenebitur ad expẽ
ſas? Reſpondeo, aut ſciebat ſe non legitime conſtitutum: & tunc
tenetur actione de dolo ad expenſas. Aut ignorabat: & tunc non
tenetur ff. de dolo. l. pe. ff. quod falſo tu. nouiſſime. §. fin. † ¶ Illud
8 quæritur: ecce, ſyndicus conſtitutus eſt vſque ad annũ, qđ
y teſt [y]: ut ff. de procura. l. 2. & 3. ff. quod cuiuſq; uniuer. no.
ff. man. l. ij. intra quem conteſtatus eſt litem: nunquid fi-
nito anno tenebitur cauſam inchoatam finire? Videtur ꝙ ſic: cũ
ſit factus dominus litis. C. de procura. neq;. Et ad hoc. ff. de neg.
ge. nã & Seruius. §. pe. & C. ut poſt puber. cauſæ adſit tutor. l. j. &
ff. de appel. tutor. & l. ſi pendente. & hoc quidam tenent indiſtin
ctè: ſiue lis fuerit conteſtata cum eo, ſiue non: ne promiſcuis acti
bus rerum turbentur officia. C. de teſta. conſulta. & argum. extra,
de renun. c. j. Alii tamen contra per præ. l. conſulta. nã rerum tur-
barentur officia, ſi nouus nouas cãs ageret, & antiquus antiquas:
z & argu. pro eis C. de procu. ſic procurator. Vel dic [z], quod aut fu
it conſtitutus inuitus: puta quia erat de collegio, uel uniuerſita-
te: & tunc uidetur, quod non tenetur eam finire. ff. de uacat. mu-
ne. l. legato. ff. de lega. Paulus. & hoc ſi rõnem reddidit: ut ff. de ad-
mi. tuto. ita. §. fi. in fi. Si autem ſponte factus fuit ſyndicus, tunc co
gitur eam finire: ut in præd. l. nam & Seruius. §. ulti. Sed ad maio-
a rem cautelam uniuerſitas faciat ſyndicum: & ille [a] faciat procura-
9 torem eundem ſyndicum, ſecundum Alber. Gal. ¶ Quid ſi mi-
b nor pars hominum alicuius loci [b] promittit nomine vniuerſita-
tis, quod ipſa uniuerſitas ratum habebit: & ipſe ſyndicus ꝯdemna-
tus eſt: & cum non eſſet legitime conſtitutus, ſententia caſſata eſt:
c nunquid præſentes [c] tenentur? Videtur quod ſic, ff. de mag. con-
uen.

ADDITIONES.

a Cogatur. ¶ Supple, qui eſt de eadem vniuerſitate vel collegio, ut ibi.
b Licito. ¶ Vide ĩ. tit. ij. ver. item communiter.
c Vbi de hoc. ¶ Ibi enumerantur multa collegia licita in glo. quæ multa ſunt. Alb. Gal.
d c j. ¶ Vide quod ibi dixi ſuper gl. & ita.
e Et no. ¶ Secundum Albe. Gal.
f Nominationum. ¶ Ibi gl. non eligit, ſed remittit ad l. ſeq. nulli.
g Excepto. ¶ Secus ſi nullus remanſiſſet, & eſſet collegium diſſolutum. quod dic vt ĩ. ti. ij. ver. item quod vniuerſitas. ¶ Adde Ab. conſ. 25. & 28. lib. 6. vbi ponit, an collegium poſsit reſidere in vno.
h Quid ſi vnus. ¶ Ad literam fuit Alber. Gal. e. ti. poſt prin. & totum quod ſe- quitur vſque ad ver. item opponitur.
i xxv. ann. ¶ Hoc procederet, quando collegium eſt tale, quod non admit- tit minores: vt collegium decurionum, qui debet attigiſſe xxv. annum, vt l. ad rem. ſtatim allegata.
k Seruatur. ¶ Et vbi eſſet contraria conſuetudo, illa ſeruanda eſſet. ff. quod cuiuſque vniuer. item eorum. primo reſponſ. in fin. de decurion. l. non tantum. §. vlt. de iur. immu. l. ſemper. §. legem. facit de præben. cum in eccleſiis. lib. 6.
l Et cætera. ¶ Serui pro nullis habentur.
m Videtur. ¶ Subdebat Alber. Gal. quod de conſuetudine ciuitatis, ſi mora- tur ſeorſum à domino, admittitur.
n Monaſteriorum. ¶ Si eſſent loca parua ſolos conuerſos habentia, non eſſet de eis dubium: vt no. de elec. ex eo quod. lib. 6. in gloſſ. pen. & ſuper ea dixi. ſi autem eſſent conuerſi & conuerſæ, videtur ſpectare ad ſolos conuer- ſos. ff. de ſena. l. j. de fide inſtrumen. l. vlti. melius videtur conſiderandum, cui ſexui magis deputatum ſit collegium, ut per illud fiat ſyndicatus: ſi pa- riter vtrique, ſic pariter fiat. Inducitur lex, Herennius Modeſtinus. ff. de ſtatu. homi. & de teſtib. l. repetundarum. in fin. ff. de contrahen. empt. quid tamen. & l. cum ab eo. §. menſam. Hæc autem perpendi poterunt ex miniſterio loci, & ex eius denominatione. ff. ad Maced. l. iii. & de iure fiſc. ſed ſi accept. C. de defen. ciui. l. defenſores. Inſtitu. de dona. §. j. & facit quod nota. in clemen. de præb. cap. 2. ¶ Adde vt per Fede. de Senis, conſil. ccxiii. incipiente ad vltimum.
o Non tantum. ¶ Idem Vber. præ. & Io. de Deo poſt eum, ubi ſupra, per ea- dem iura. dic ut de elect. ex eo quod in fi. & vt ibi no. in vlt. gl.
p Syndicum. ¶ Non de ſe, ſed marem, per rationem quæ ſequitur: nec dantur curatrices. ff. de tu. & cu. da. ab his. ſcire oportet. in princip.
¶ Adde Bald. conſil. ccxiiii. lib. iii. vbi notarius non venit puniendus de falſo, ſi tres aliquæ moniales recedentes dicunt: nos erimus contentæ de eo, quod faciet abbatiſſa, & in ipſo ſciebat eas fuiſſe præſentes, cum conclu- ſio facta fuit.
q l. fi. Infra remittam, verſicu. quid de ſyndico. & ſupra, uerſicu. ſed cuius.
r Ver. fi. ¶ Et ibi remiſsionem dedi, an poſsit per ſyndicum accuſare.
¶ Adde Ange. conſil. clxv.
ſ Et cætera. ¶ Iuri derogare non poteſt.
t De Bo. ¶ Sic allegabat Alber.
u Penultimo. ¶ Iſte finis non placet, & ad ſolutionem huius legis & ſimi- lium, vide quod dixi de reſcript. ſuper literis. poſt gloſſ. in ſecunda colum. verſicu. ſecus, quæ ſolutio conſiſtit in hoc, quod iudex non poteſt dare parti procuratorem: & tamen dat pupillo tutorem. Inducitur etiam quod certi ſunt caſus, quibus ſententia facit ius. facit. ff. de ſtatu homi ingenuum. & not. extr. de re iudic. capitu. pen. inter quos iſte non eſt. Item ſicut non fuit ſyndicus in cauſa principali, ſic nec in iſta, ut ſyndicus pro nunciaretur.
x Cauſa appellationis. ¶ Verbum Alber. Gal. habentis reſpectum ad ius ciuile.
y Quod fieri poteſt. ¶ Vt ſupra. de procu. §. ratione formę verſicu. quid mandatum.
z Vel dic. ¶ Hic incipit ſolutio Albe. de quo infra, quam ponit eod. tit. in 2. colum.
a Et ille. ¶ Antiquus, qui conteſtatus eſt litem.
b Alicuius loci. ¶ Sup. quod poſuit Albe. conſtituit ſyndicum. &c.
c Nunquid præſentes. ¶ Verbum eſt legis allegatæ, id eſt, conſtituentes.

e uen.l.1.in princip.[a] Item opponitur. quod aliqui nõ fuerunt vo-
cati, ſed contempti in conſtitutione ſyndici extra, de elect. quia
ꝓpter.& c.in Geneſi.& c.bonæ.2.ff.de iure delib.ait prætor. C.de
ſac.ſan.eccl.auth.hoc ius.nam in talibus nomina ſingulorum de-
bent eſſe ſcripta:ut infra,verſicu.item opponitur.Item,quod no
mina abſentium ſunt inſcripta.extra.de his quæ fiunt a præ. ſine
10 conſen. capitul.c.in quanto.in fine.† ¶ Porro [b] ſi c.inſtrumento
b dicitur,abbas de conſenſu omnium monachorum conſtituit,vel
abbas & omnes monachi conſtituerunt: bene eſt argum. ff.de
c procu.filius.in prin.& ff. quod cuiuſque vniuer.no.nulli [c]. Si ve
ro dicatur,abbas cum conſilio monachorum, vel abbas & mo-
nachi fecerunt:vel poteſtas de conſilio conſiliariorum, nec illo-
rum nomina ſunt expreſſa aliud eſt, qa hoc poteſt verum eſſe,
etiamſi tantum duo monachi fuiſſent: & non duæ partes. ff. qui
ſatiſ.cog.inter omnes.ff.de uſufr.accre.l.1.ff.ſi ſerui. vendi.ſi quã
d do.§.primo [d].Sed & ſi inſtrumẽtũ dicat, abbas cum omnibus mo
nachis: intelligitur de præſentibus:vt in præ. concor. vnde non
videtur ſufficere ſecundum Vber. cum abſentes uocandi ſint,ſi
commode fieri poteſt:vt extra de elect.quod ſicut. C. de leg.lib.
x.l.fin.licet contra.x.q.2.hoc ius.Dicat ergo, abbas cum duabus
e partibus, &c.& erit melius,ſi nomina ſpecificet [e]:vt de alb.ſcri l.
j.& C.de reſcin.ven. ſi quæ hæreditati,& in præ.l.final.C de lega.
f & adde hic infra,verſiculo,qui ſi in aliquo f.† ¶ Sed quid ſi omi-
11 ſit ante litis conteſtat.hanc exceptionem de duabus partibus,
ſeu maiori parte nõ uidetur quod poſt poſsit redire ad eam quia
eſt dilatoria.extra,de re iudi.inter monaſterium. & quia ex toto
non eſt vera:quia ſaltem aliquorum erat ſyndicus, quo ad quos
valebat ſyndicatus C. de procura. ita demum. ff.de lega. 2.cum
filius.§.3.Argu.contra? quia non intelligitur habere mandatum,
qui non habet integrum.ff.de edendo.l.prima. § finali.ff.de tran-
ſactionibus,cum hi.§.ſi prætor. extra,de tranſactionibus. capitul.
g ij.ix. diſt.ſi ad ſacras.ſol.Dicunt quidam [g], quod ſi ſuſcipis onus
probandi, audieris poſt litem conteſtatam . C. de procur. licet.
h Alii contra [h]. per prædictam decret.inter monaſterium. † ¶ Sed
12 ſi ante litem conteſtatam opponatur, ꝙ nõ fuerunt duæ partes,
vel maior pars: & aduerſarius dicit, quod non fuerunt plures in
vniuerſitate:quis probabit,cum uterque neget? Et uidetur quod
is qui excipit:tum quia omnia præſumuntur ſolenniter acta,tum
quia in ſua negatione ineſt amplificatio: vt ff. de verb.obl.ſcien-
dum.extr.de renunc.c.ſuper hoc.ff.de prob.in exceptionibus.ex
tra eod.tit.c.tertio.& de præſum.illud.Niſi ſit præſumptio cõtra
conſtituentes,quod conſueuerunt eſſe plures.argu.extr.de ſyndi
co.c.vnico. Alii dicunt,quod qui oſtendit ſyndicatum, debet ꝓ-
bare ſolennitatem affuiſſe. ff de publi quæcunque. in fi. Nec ob-
ſtat,quod alter excipit negando.C de non nu. pec.ſi ex cautione
i iudex tamen bene faciet [i],ſi utrunque ad probandum admittat,&
ex officio veritatem inquirat. xxx. qu vlti. iudicantem. extr. de
offic.de leg.ſuper quæſtionum.§.intentionis.in fi. vt parcat labo-
13 ribus partium & expenſis: vt eo.ti. cum te.† ¶ Quid ſi pater ha-
bens plures filios facit ſyndicum ſeu procuratorẽ pro ſe & pro ip
ſis? Reſpondeo, ſi ſunt emancipati vel maiores xxv. an. nomina
eorum eſſe debent in procuratione expreſſa: ſi minores ſunt,ſuf-
ficit cõſciẽtia paterna.ff.de decurion.l ſpurii.& ff.de mun. & ho.
k l.ad Rẽpublicam [k]. De emancipatis,q habent patrem ſufficientẽ,
non eſt qõ:quia non uocãtur ad procurationẽ patris.ff. de admi.
rer.ad ciui.pert.l.2 §.1.C.de decu.l.v.ff.de min.cũ mãdato Cleri-
l ci autem omnes vocantur,tã maiores q̃ minores [l]: quia canones
non diſtinguũt,ſecundum Ioan.de Deo,extr.de elect. cum in cũ-
ctis.de his,quæ fiu.à ma,par.ca.cum in cunctis. C.de decu. l.4.eo.
l.v.ff.de his,qui ſui vel alie.iur.ſunt.filius, ff.ad Treb.nã qđ ad ius
publicũ attinet.C.đ exc.tut.onera. Dic ꝙ impuberes ñ uocabũt:
quia non poſſunt ſapiẽtium iura tractare.C de teſt. mil. l.fi.extr.
de æta.& qualit.ex ratione vbi de hoc,extr.de præb.ſuper inordi
m nata [m].† ¶ Quis defendet filiam in ſponſalib. & an ipſa vel eius
14 pater conſtituet procuratorẽ,& quid iuris ſit? de hoc no.ſecun-
dum papam,extr.de procur.accedens Sed quæritur, vtrum pater
agens pro filio, vel filia teneatur ſatiſdare, quod ille ratum habe-
at? Reſpon.ſi talis eſt cauſa,quã pater poteſt inuito filio,vel filia,
tractare uel remittere,non tenetur cauere Si uero non poteſt re
mittere,puta quia uilis eſt,& filius,cui iniuria eſt irrogata eſt pro
bus:tunc tenetur cauere,ff.de iniur. ſed & ſi vnius §.filio. & uide
n ff.rem ra.ha.ſi ſine iudice.§.fi.ſecundum Vin. [n] † ¶ Quid de ſyn-
15 dico a caſtro vel villa conſtituto,vbi ſunt centum familiæ, vel cẽ
tum patres familias.qui habent plures filios, quoſdam in poteſta
te,& quoſdam emancipatos:& in cõſtitutione fuerint duæ par-
tes patrum, ſed non liberorum? Dic vt iam dixi in præcedenti
o quæſtione conſuetudo tamen filios non uocat [o]. Item opponi-
p tur [p], ꝙ nomina monachorũ uel cõſiliariorũ ſeu aliorũ de vniuer-
ſitate,non ſint ſigillatim inſerta in inſtrõ ſyndicatus. C.de ven.re.
ciui.lib,xi.l fi. prope fi. verſi.in prouinciis licet illud ſpeciale poſ-
q ſit dici in venditione rerum ciuitatis [q]. Ad hoc tamen facit C. de
prædiis decurio.c.li.l.fi.ff.de albo ſcri.l.1.& 2.& extr. de his q̃ fiũt
a præla quãto. Quidam tamen dicunt, quòd ſufficit pulſatio cam
panæ,ad cuius ſonum concilium conſueuit congregati.extra, de
elect.

ADDITIONES.

a In prin. ¶ Per quam l.& per l.ſi ex duobus ſociis.in fi.ff.de neg.geſt. & C. e. titu.l.fi.& ff.man.ſi pro te.dicunt quidam,quòd ſyndico facto per maiorem partem,ad cauſam proſequendam,ſiue contradicente minore,ſiue obtineat ſiue ſuccumbat, contradicentes non tenentur contribuere ad expenſas. Contrarium tene, cum à toto corpore videatur factum, quod fecit pars maior.ff.de regu.iur.aliud §.refertur.ff.ad mun.quod maior. extra, de his, quæ fi.à ma.par.capitu.cap 1. ¶ Adde vt per Bart.in l. quod maior.ad mu nici.& per Alex.ibi in apo.primam opi. de qua in addi. videtur ſequi Old. conſil.222.incipiente,circa illud.

b Porro. ¶ Nunc ingreditur verba Vber.de Bo. vbi ſ.
¶ Et quid ſi in inſtrumento dicitur,tales monachi conſtituerunt talem ſyndicum,an per hoc probetur legitima conſtitutio ſyndici, ſcilicet quòd fuerit conſtitutus ab omnibus,vel à maiori parte? Vide Hip.Marſi.ſing.clxxi. incip.audiuiſti alias regulam, Et ad materiam vide late per And. Sicu. in conſ.7.incip.clementiſsimi Dei,&c.in 1.vol. H. F.

c Nulli. ¶ Quod melius ſit eos pariter facere,allegatur lex. ij. ff. ſol. ma. ſed Vber.præ. vbi ſupra,dicit per eadem iura primam formam legitimam,ſed ſecundam admiſſam.

d §.j. ¶ Ad idem.ff.de verb.ſignifi.inter illam.§.fi. de man. teſta. l. libertas. §. vltim.quæ quid dicant, vide ſuper regula, pluralis. in 6.

e Specificet. ¶ Ad hoc C.de epiſc.audi.auth.præſides.& qui teſta.face.poſ.l. hac conſultiſsima,in prin. ¶ Adde Fede .conſ. 243.& 276. vbi ponit,quod ex eo quod notarius dicit, interuenerunt A. & B. & C. qui faciunt duas partes totius capituli: cum reuera non repræſentarent, non per hoc falſarius dici poteſt.

f In aliquo. ¶ Vide quod ibi dicam.

g Quidam. ¶ Vber. de hoc,vbi ſ.

h Contra. ¶ Io.de Deo vbi ſ.

i Benefaciet. ¶ Et Vber. prædictus dicebat, quod ſic faceret, ſi iudex eſſet. ¶ Adde,vt per Fede.de Senis conſ.xlviii. incipiente, caſus talis. & conſ. 227.incipiente,ſi potero.

k L.Ad Rempublicam. ¶ Dicebat Vber.præ.eccleſia tamen hoc non tenet: intellige quod minores 25.annis non habeant vocem.

l Et minores. ¶ Conuertere debuiſſet:ſed ſic poſuit Ioan. & intellige, vt ſequitur. Vel dic, quod loquitur de maioribus lxx. qui ſecundum leges non admittuntur.ff.de decurio.l.non tantum.1. & 2.reſp. quos canon admittit.

m Inordinata. ¶ Et patet de electio.ex eo,quo.lib.6.

n Secundum Vinc. ¶ In præd. Decre. accedens. de materia legis vltim. C. de bonis quæ liber. in §. vbi autem. in prima gloſſ. formatur quæſtio, de qua etiam nota. in l.ſi filius. ff. qui ſatiſdare cogantur. Hoc dixi, quia nimis reſtringit hic auctor hanc quæſtionem, ſcilicet ad caſum iniuriæ filio irrogatæ, de qua vide j de iniur.§. primo.ad fin.verſi.ſed nunquid nocet.ſed generalius de quæſtione, vbi ſ. & aliquid per Dyn. in regula, ratum quis. lib.6. ante fin. plene per Cyn. in præ. §. vbi autem. & adhuc plenius ibi per Simo. Vincent. qui ad partem,quod ſatiſdare teneatur, inducit,quod inter perſonas coniunctas enumerantur, quæ ſine mandato admittuntur, ſed cauent de rato ff.de procurat.ſed & hæ.& de hoc ſupra,de coniuncta per ſona.Item videtur expreſſum.ff.de caſtrenſi.pec l.ex caſtrẽſi.in fi.ff.ſol.matri mo.l.ij.in fin. & l.iii. & l.ſi cum dotem. §. ſi pater. & de procu. non ſolum. §.ſi de dote. In contrarium, tutoris auctoritas inuenta eſt ad ſimilitudinem patriæ poteſtatis. C. de ſenten. paſ. l.fin. ſed tutor non ſatiſdat de rato. C. de admin.tuto. l.tutores. j. ergo nec pater. Item cum pater ſit legitimus adminiſtrator in bonis filii, & maxime in iudiciis: vt in præd. l. cum non ſolum.& de bonis mater.l.j. ergo filius non poteſt non habere ratum: ne principis auctoritate decipiatur conuentus ut ibi ſoluebat, ꝙ ſi pater vſumfructum habet in bonis filii, de quibus eſt lis, de his non ſatiſdat de rato, propter legitimam adminiſtrationem, quam habet in illis: vt patet per leges proxime allegatas. Et ſicut dictum eſt de tutore, idem putat de illis, in quibus pater non habet vſumfructum: dummodo patri competat exercitium actionis. ff. de procurat. non ſolum. §. ſi pater. In his autem, in quibus pater nec habet vſumfructum, nec exercitium actionis, ſi nomine filii agat: tunc ſatisdabit, vt coniuncta perſona: & ſic procedit. ff.de procu. ſed & hæ.de nego.geſt. ſin autem. etiam ſi procedet lex, ex caſtrenſi, in fin.ſuperius allegata. & e.tit.l.iiii. in fin. Vidimus de patre agente, quo ad cautionem de rato: ſed de patre defendente, quo ad cautionem do iudi. ſoluendo, Simon ſe expediens dixit, quod idem quod ſ. Sed Dynus tenet in regula, ratum quis.lib.6.quod tenet gl.in præd.§.vbi. quod ſi ut adminiſtrator,nõ teneat ſi vt alius teneat.Pro primo dicto facit, quia iurat tunc de calumnia. de hoc j.de iuramen.calum.§. reſtat. verſicu. ſed an pater.| Item cum ſolum teſtimonium patris eximat tutorem ab onere ſatiſdandi.C.de epiſc.audien.de creationib. Inſtit. de ſatiſda. tu. §.j. fortius releuandus eſt ipſe pater. Item orphanotrophi non ſatiſdant. C. de epiſcopis & clericis orphanotrophos.ergo nec pater, qui plus iuris habet in bonis filii,quã ille in bonis pauperum: vt in prædi.l.fi. C.de bo.quæ lib. In contrarium inducitur regula,in eo quod plus.§.j.quod nemo alienæ rei ſine ſatiſdatione idoneus defenſor eſt,quæ repetitur Inſtitu.de ſatiſdat. §. quæ diximus.& §.fi.per quod multi tenent regulam firmam in patre:cum de ipſo non reperiatur exceptum: Facit.ff.de præuarica.l.3.in fi. C.de col.iii.de ſen. excom.is qui. li. vj. De ipſo autem filiofamilias an agat ſine conſenſu patris, ad ſaturitatem habetur ſ.de actore.§.j. & verſ. idem quod eſt filiusfa. cum duabus char.ſeq.& per ibi ſcripta Canoniſta intelliget ſ.dicta. ¶ Adde, vt per Bar.in d.§.ubi autem.& no in l.ij.§.voluntatem.ff.ſol.matri.

o Non uocat. ¶ De hoc,& de ætate,& de mulierib.ſcripſi de ope.no.nun cum ex iniuncto.in gl.magna.uer.ſed & ſi ſit vniuerſitas.

p Item opponitur. ¶ Reaſſumit verba Alb. Gal.hic tribus verſ. ſeq

q Ciuitatis. ¶ Illud nõ fuit verbũ Alb.ſed Vber.de Bona.& ſub d

a elect.in cauſis a.1.diſt.ius militare.ext.de hom. ca.Io.† ¶Quid ſi
16 in aliquo inſtrumento continetur,quod omnes de concilio Nar
b bo.congregati b ad ſonum campanæ,vel ad vocem præconis mo
re ſolito talem ſyndicum fecerunt? Videtur quod non valet:nã
nomina conſiliariorũ debent eſſe inſcripta, vt dixi. Sed in con-
trariũ obtinuit.nã credendum eſt inſtrumento,donec contra ꝓ-
betur.C.de prob.cum precibus. C. de contrah. & commit.ſtipu.
optimam.in fi.extr de præſcrip ad audientiam. qui enim omnes
dixit,nullum excipit:xix.diſt.ſi Romanorum. extr.de ma.& obe.
c ſolitæ. Alii tamen cõtrà c: ſed ſi dixiſſet duas partes abſuiſſe:tũc
indubitanter deberẽt eſſe inſcripta:quia differentia eſt inter vni-
uerſalem adiectionem,& ſpecialem.ff.de euict.ſerui venditor ff.
de no.oper.nun.de pupillo.§.qui nunciat.& vide infra, in tracta-
tu libellorum,in tit.de appel.§.1.ver.& notabiliter.& iunge his ſ.
d verſiculo, porro d. Sed nunquid vniuerſitas vel collegium põt
facere ſyndicum ſine rectoris cõſenſu? videtur quod ſic.ff.de de-
e cr.ab ord.fa.l.j.Arg.contra,ſi magiſtratus adeſt e.ff.de tut. & cur.
da.ab his l.vbi.ff quando appel.ſit l.j.§.ſolent.extr.de of.ord. cũ
vos.C.de his qui ad eccl.confu.præſenti.§.ſi quid.& ĩ.verſi. item
17 quod non eſt conſti.† ¶Quid ſi aliqua abbatiſſa cum ſuo con-
uentu conſtituit ſyndicum:demum ipſa decedit:nunquid ille po
terit pro monaſterio agere? Dicit Alber.Gal.quod cauſas cęptas
poterit finire:ſed de nouo inchoare non poteſt.ff. de neg.geſt.l.
nam & Seruius.§.ſi viuo.De hoc ſupra,de procur.§.ratione quo-
f que.verſi.ſed nunquid procurator f. Tamen, vt dixit,vacãte mo
naſterio ſyndicum faciet:vt extr.de in integrum reſtitutio. ca.iii.
Alii contra,vt ext.ne ſe.va.ca.fi. Item,quod eſt inhabilis ad agen-
dum:vt ff.quod cuiuſq; vni.l.j.prope fi.verſi.& quidam. vt quia
eſt excõmunicatus,vel miles,uel minor,vel mulier, & huiuſmo-
di.Item,quod dubium eſt de eius mandato,nec cauit de rato vo-
lens agere.ff.quod cuiuſque vniuer l.item eorum.§.penult.quod
dic vt not.infra,de ſatiſdatio.§.viſo.& §.ſequen.Itẽ,quod eſt cõ-
ſtitutus minus ſolenniter,ſcilicet decreto non interueniente. C.
de appella.ſi actor.& l. nominationes, quæ eſt 2. quæſt. 6. nomi-
nationes.& in prædi.l.item eorum.Inſtitu.de cura.§. fin. Sed iura
18 eccleſiaſtice actore loquuntur.† ¶Item,quod eſt laicus in rebus
præmiſſadis conſtitutus ſupra,de epiſco. & cleri.omnia. 16.q 1.
de præſentium.& c.qui vere.& c.monachi.Sed hanc exceptionẽ
ſecundum canones non admitto:vt ext de ſyndic.c.vnico.vbi de
hoc,niſi eſſent ſpirituales:vt dixi ſupra.tit.de ꝓcura.§.1.verſ. itẽ
g quod eſt laicus g.& infrà,titulo proximo.verſi. item quod eſt lai
cus.& inſtit de cu.§.fi. ix.quæſt. iii.cum ſcimus. Item, quod eſt
conſtitutus ab vniuerſitate, cuius rectores ſunt excommunica-
ti.ext.de procur. c.fi.Item,quod mandatum eſt reuocatum, nõ
permiſſum:nam ſi permitteretur,duraret:vt ff.quod cuiuſque v-
h ni.item eorum.§.pe.xxxi.q.j.hac ratione h.Item,ꝙ nõ eſt cõſtitu
tus de conſenſu epiſcop C.de epiſc.& clericis.omnes qui vbique.
§.hoc nihilominus.ſed ibi de œconomo.ext.de iura. ca. Impera-
i tor.Quod ſic intellige i,ſi negotium pertineat ad epiſcopum, ip-
ſe de conſenſu capituli conſtituit ſyndicum vel actorem:ſi ad ca-
pitulum, tunc capitalum conſtituet de conſenſu epiſcopi Sed ſi
ad utrunque,tunc non poteſt vnus ſine alio cõſtituere.arg.in ꝑd
concor.& xviii. quæſt.ij. hoc tantum.Inſtitu.de cur.§.fi.x.quæſt.
2.hoc ius.C de his,qui ad eccle.confu.præſenti.extr. ne ſe. vac. c.
fi.de iudiciis ca.cauſam de reſcri.edoceri. Vtrũ prælatus ꝯſtituat
ſine capitulo? Dic ut ſupra,de procura.§.ratione quoq;.verſi.itẽ
quòd conſti.Item utrum capitulum cõſtituet ſine prælato? Vide
k pro & contra.ſ.verſi. ſed nunquid vniuerſitas k† ¶Sed qd in cã
19 quæ eſt inter pręlatum:nunquid capitulum poteſt agere & con
ſtituere procuratorem? Et dicunt quidam, quòd ſuperior dabit
tunc collegio procuratorem:cuius officium expirabit cauſa fini-
ta.Inſti.de auth.tut.in fin.Tu dic,ꝙ licet hoc fieri poſſit,ſi tamen
nõ fiat,ipſum collegium habet hoc caſu adminiſtrationem legiti-
mam:& poteſt agere & defendere,& procuratorem cõſtituere.
ext. de elect.cum eccleſia Vulterana.ext.de cauſa poſ. & proprie.
cum olim.Idem eſt etiam in quæſtionibus,quæ ſolent vacante ec
cleſia locum habere: vt in cauſis electionum: vt ext.de elect.cum
dilecti.& c.Cumana.& de ver.ſig.abbate. & de cauſa poſſ. & pro-
l prie. cum eccleſia. l† ¶Quid ſi ſyndicus conſtitutus a collegio
20 ſine auctoritate prælati proceſſit in cauſa:nunquid prælato poſt
modum ratificante valebit, quod cum illo factum eſt? Vide ꝓ &
contra extr.de reb.eccle.alie.vel nõ. dudum lib. 6. & de his, quæ
fi.a præla.ſine conſ.cap.cum nos.Quidam tamen dicunt, quod ſi
citò,& poſt modicum interuallum ratificet, valet:alias non.ext.
de elect. officii.ff.ſi cer. pe.lecta. ¶Debet autem fieri de ipſa vni-
uerſitate.ſi fieri poſſet.xvj.q.vii.in noua. & c.præce. ff. quod cu-
iuſque vniuer.no.planè vbi de hoc.l.ſeq.& l.itẽ.ibi:quod ſuffra-
gium,& c.C.de epiſco.& cle.placet.xvi.q.j.qui vere.& ca. mona-
chi.extr.de teſti.inſuper. tamen ſi eſt neceſſitas, puta quia ibi non
m eſt idoneus:tunc etiam aliunde m.ext.de ſyndico, c.1.ext. de iura
calũ.in petractãdis.ff.de.cur.fur.dã.l.2.§.2.C.de epiſ.& cler.in ec
cleſiis.ff.de tut.& cur.da.ab his.l.diuus.Poteſt etiam eſſe paterfa-
vel filiusf.vt in præ.item eorum.§.fi.ext.de proc. nõ iniuſte. Item
poteſt reuocari,vt & procurator:vt in ea.l.in fi.poteſt etiam poſt
21 litem conteſtatam procuratorem dare.C.de procur.neq;† ¶Itẽ
in creatione ſyndici vel actoris debet ꝯtineri quis,ad quid, con-
tra quos, & in qua cauſa,vel cauſis conſtituitur. ff. de procura.ſi
procurator.
n FORMA autẽ ſyndicatus talis erit. n Venerabilis pater domi
nus Ioann. abbas Villæ magnæ, diœceſis Bituric.de voluntate &
aſſenſu talis epiſcopi Bituric. pro ſeipſo & eius ſucceſſoribus,vi-
ce & nomine dicti monaſterii,præſentibus & ꝯſentientibus fratri
bus infra ſcriptis.& monachis eiuſdẽ monaſterii, ad hoc in capi
tulo ſpecialiter congregatis,fecit,conſtituit,& ordinauit P.ibidẽ
præſentem,ſuum & dicti monaſterii & conuentus eiuſdem ſyn-
dicum,procuratorem,actorem,& certum nuncium ſpecialẽ,ſpe
cialiter in tali cauſa,quam dictum monaſterium habet,vel habe
re intendit cum tali &c Pone ea, ad quæ conſtituitur: vt ſ.in in-
ſtrumentis procurationum.In fi autẽ dicas:& promittens dictus
dominus abbas vice & nomine dicti monaſterii,pręſentibus & cõ
ſentiẽtib.eiſdem fratribus, ſe firma grata,& rata habiturum quæ-
cũque dictus ſyndicus & procurator circa prædicta, vel aliquod
prædictorum duxerit facienda.Fratres autẽ ipſius monaſterii his
omnibus præſentes & conſentientes fuerunt hi, ſcilicet dominus
22 H.dominus M.&c.† Porro ſi ab aliqua vniuerſitate caſtri,vel vil
læ conſtituatur, vel ab aliqua ſocietate, Poteſtas, conſul, rector,
aut miniſter, congregata vniuerſitate vna cum omnibus ipſius
vniuerſitatis præſentibus ibidem conſtituant:& tunc ſic cõficias.
forma

ADDITIONES.

a In cauſis. ¶ Vide quod ſatis ibi ſcripſi ſuper verbo,campanam.

b Congregati. ¶ Si exponas,id eſt,illi congregati erant:patebit non ſufficiẽs forma.

c Tamen contra. ¶ Alber.cuius fuit iſte ver.

d Verſi.porro. ¶ Ber.in decre.vlt.de procura.ad finem vltimæ gl.tenet,ꝙ nomina conſtituentium debent exprimi in ſyndicatu:vbi etiam videtur idem voluiſſe Innocen.ſed Hoſtien.in Summa de ſyndico. §.& qualiter.tenet illa exprimenda,niſi impoſsibilitas vel grandis difficultas eſſet in exprimendo, propter ipſorum multitudinem. Scias quod procuratorio non habente nomina, multum ſuffragaretur ſigillum collegii, vel uniuerſitatis, Facit extr. de probat.ca.tertio.de appel. ſignificauit, de ſent.excom. ca. primo, lib. vi. & eodem lib. de ele.vt circa. ff de procura ſi procuratorem.C. de epiſcopis & clericis.ſi quis in hoc.& l.ſi quis.& ſic illi ſtabitur, niſi contrarium probetur C.de probatio.l.cũ præcibus. Quod aũt capitulũ, collegiũ vniuerſitas,& ſimilia ſint nomina certa,probatur ſic.In iudiciis perſonæ actoris.& rei debent eſſe cærtæ, in prin.& in fine:ſed conſtat libellos formari,& recipi,& ſententias ferri ſub his nominibus.de reſcr.cauſam,quæ.& c.capitulum ſanctæ cru.vt lite penden. eccleſia 2. & de probatio.licet.& ſub nominibus his etiã infertur pœna,præter,excommunicationem: vt lib.vi.de ſenten.excommunicat.Romana.§ vlti.capitu.ſi ſententia.& c.ſeq.de pęnis.ca.felicis.eod.lib. Item conſtat,quod perſona legatarii debet eſſe certa.Inſtitu.de lega. § incertis.& tamen corpori vel collegio legari poteſt.ff.de lega 3.l.pater.§.Tuſculanus & l. Lucius.§. collegio. extra, de teſtamentis. capitul. officii.& c. ſeq. Item ff.de lega.3.ſi chorus.dicitur,quod choro vel familia legatis,perinde eſt,ac ſi ſinguli eſſent legati. patet ergo, certitudinem per hoc haberi:ſuperuacuum ergo eſt certificari petere, quod eſt certum. ff. de dote præle.l.j. §.fin.eſſet ergo certificatio inquirenda, quando procuratorium non exprimeret capitulum,collegium, vel vniuerſitatem,ſed diceret,canonici talis eccleſiæ:homines talis collegii, vel his ſimilia. Sed huic obſtat, quod notarius de facto, non de iure fidem facere poteſt, ſicut de teſte dixit Innoc. in Decre.cum cauſam.de teſti. quod vide ĩ. de teſte.§.nunc tractandum. ver.quid ergo ſi quis. Nam hoc negatur in notario qui non poſſet ſecundum hoc ſcribere aliquem ſolenniter ſtipulatum; cum, ſolennitas ſit iuris. Fides enim notarii ex officio publico eſt probata.de pręſcri. ad audientiam. verſ.nec credentes. Pro tanto etiam præſumitur ſolennitas, etiam ſi nõ apparet. ff.de verb.oblig.l.ſciendum. Inſtit.de fideiuſſo.§.ſi ſcriptum. Fortius igitur illam poteſt aſſerere: ſed non ſic in teſte. Sunt quædam vniuerſitates, quæ conſiſtunt in numero:ſicut ciuitas habet centum conſiliarios: eccleſia vel monaſterium xx. canonicos, vel monachos:ſolent notarii in his ſine expreſſione perſonarum exprimere numerum uerum & præſentem; Sic dicendo,in quo interfuerunt pluſquam duæ partes. Nam cum centum ſint conſiliarii, interfuerunt octuaginta: & ſic de clericis, uel monachis: & hoc ſufficit. Conſulo quod in arduis,maxime in longinquo tractandis, exprimas nomina. ¶ Adde quod Io.And.ſæpe furtum facit. nam hęc additio eſt Old. conſ.c.incipiente.in execu.& Federi.vide conſi.286.

e Adeſt. ¶ Ergo poterit, ſi abeſt. Vnde Vber. de Bonacur. exaltans uocem ſuam,e.ti.in fi.dicit per l.vbi abſunt.bene probari abſente rectore eccleſiaſtico uel ſeculari, collegium uel uniuerſitatem poſſe ſyndicum ordinare. ¶ Adde vt per Panor.in c.j.extr eo.

f Procurator. ¶ Vide quod ibi not.per clemen.de procu.procuratorem.

g Eſt laicus. ¶ Vide quod ibi dixi.

h Ratione. ¶ Hoc reſpicit ſecundũ dictũ;prima cõcordantia reſpicit primũ.

i Sic intellige. ¶ Secundum Tancr.in hac rubrica.

k Vniuerſitas. ¶ De hoc plene ſ.de actore.in ultima charta.

l Cum eccleſia. ¶ Vide de reſcript.edoceri. in fin primæ gloſſ.& quod ſub ea dixi. eſt ſimile, quod de filiofa. contra patrem agente, not. ſupra, de actore.§.1. ver. quid ſi filius. C.de bo.quę liber. cum non ſolum.ad fin. magnæ gloſſ.

m Etiam aliunde. ¶ De verb.ſig.Abbate.in fine.

n FORMA Syndicatus. ¶ Iſta forma & ſequens fuerunt Rolandi, parte vii.in fin.excepto ꝙ hic pręſumitur de epiſcopo.

FORMA Conuenientib.& ꝯgregatis hominib caſtri de Podiomiſſione apud eccleſiam ſancti Martini eiuſdem loci, more ſolito ad pulſationem campanæ talis Poteſtas, vel conſul vel baiulus, vel rector communis eiuſdem caſtri pro ſe ipſo & ſuis ſucceſſoribus, vice & nomine dicti communis, cum conſenſu & voluntate hominum eiuſdem caſtri, ibidem præſentium, ſcilicet talis & talis: & ſic de ſingulis: & ſaltem duæ partes adſint, & ipſi omnes & ſinguli ibidem præſentes pro ſeipſis & vice ac nomine vniuerſitatis dicti communis fecerunt, conſtituerunt, & ordinauerunt talem præſentem, vel abſentem, & eorum & dicti communis & vniuerſitatis ſyndicum, actorem & procuratorem, & certum nuncium ſpecialem.

ADDITIONES NOVAE.

* Nota quod ſi quis litigare vult cum aliqua vniuerſitate poteſt ipſam cogere officio iudicis vt faciat vnum ſyndicum, vt not. in l. iam tamen. §. ſi plures. iudicatum ſolui, & l. iiii. §. adiici. de fideicommiſ. libert. per Guliel. de Peruſio.
* Nota quod in caſibus in quibus requiritur ſpeciale mandatum in procuratore, ſufficit generale in ſyndico. not. gloſſ. in l. item eorum. §. actor. ff. quod cuiuſque vniuerſ. Item dicit Bald. in l. præſes. C. de tranſ. quod licet in mandato ſingularium perſonarum ſit neceſſaria adiectio liberæ, & ſimilia, tamen mandato vniuerſitatis hoc ſemper videtur ineſſe, & idem in omni legitimo adminiſtratore, vt tutore, curatore, prælato, & Iac. de Are. in l. j. etiam per procuratorem in integrum reſtitutio peti poſſe. & etiam ibi Bald. melius, vbi dicit quod ſyndicus vniuerſitatis, ciuitatis, caſtelli, vel villæ poteſt petere reſtitutionem in integrum ſine ſpeciali mandato, quia habet publicum officium, & in publicis non requiritur ſpeciale mandatum: ſecus ſi eſſe ſyndicus alicuius collegii, puta fabrorum, vel mercatorum. idem Bald. in dicta l. j. etiam per procuratorem. Albericus ibidem dicit prædicta vera in defenſione ciuitatis, ſecundum Iaco. de Are. ſecus in ſyndico ciuitatis.
* An ſyndicus ciuitatis poſsit obligare non ſolum ciuitatem, ſed etiam bona ſingularum perſonarum, ſi hoc habet in mandatis ab his qui habent poteſtatem legis condendæ, Bald. hoc plene examinat in l. j. C. ne filius pro patre. & dicit quod non, ſed quod primo debet fieri ſtatutum, ſecundo debet fieri ſyndicatus ad hoc vt ſinguli, in ſingulari teneantur pro debito uniuerſali: & tunc quilibet tenetur, ut l. 2. C. de aduoca. diuerſo. iud. & hoc probatur, nam uideo quod prætor poteſt facere quod non obſtent feriæ, & tamen ſi non præcedente edicto pronuntiat die feriato, ſententia non tenet, l. 1. §. 1. de feriis. fac quod not. in l. 2. C. quæ ſit longa conſuetudo. quamuis Bar. teneat contrarium in l. 4. §. actor. de re iudic. uide Bal. in l. 1. §. quibus. ff. quod cuiuſque vniuerſit.
* Quot annis debet eſſe ille qui conſentit ſyndicatui? Dic quod minores 24. annis non poſſunt conſentire, no. in l. de pupillo. in principio, de operis no. nunc. & l. ſpurii. §. minores, de decurionib. & l. ad rem, in princi. de muneri, & hono.
* Si capitulum facit ſyndicum cum abbate ſi moritur abbas, an expiret mandatum. not. in cle. fi. in fi. de procurato.
* Quid ſi eſt conſtitutus ſyndicus ad litigandum vſque ad annum, & ſyndicus cœpit litigare cum Titio nomine dictæ vniuerſitatis, pendente autem lite finitum eſt officium eius, & alius ipſius loco ſubſtitutus: modo aduerſarius dicit ſe velle potius litigare cum primo quam cum ſecũdo, eo quia legalior, & melius ſcit veritatem, quid iuris? Bar. in l. creditor. §. ſubſtituti. de appellat. & l. ita tamen. §. poſt completum. ff. de adminiſtra. tuto. Bar. & docto. in l. dummodo. ff. de procura. diſtinguit inter ſpecialem procuratorem & generalem.
* In l. neque tutores. de procura. C. Bal. no. an vniuerſitas poſsit conſtituere procuratorem, ita quod ſtet proprie: vbi etiam dicit quod in conſtitutione ſyndici eſt neceſſarium decretum ſuperioris. l. j. C. de ſeruis reipub. manumit. Sed an neceſſe ſit ibi inſcribi nomina conſtituentium, Oldra. quod non in l. 1. de alb. ſcriben. no. in c. conſulti. de procur.
* An ſinguli per ſe poſsint reuocare ſyndicum? dic ꝙ non, ext. de poſtu. præla. c. bonæ. per Inno. & ſuperior ad populum, eſt capitaneus vel poteſtas: ſuperior ad monachos, eſt abbas vel prior: non autem epiſcopus vel archiepiſcopus.
* Qualiter conſtituatur ſyndicus à ciuitate, notatur in l. ita tamen. in prin. ff. ad Trebel. an ſi eſt conſtitutus ſyndicus ab vniuerſitate cum decreto ſuperioris, vel procurator pupilli cum auctoritate tutoris ſecundum formam l. neque. de procura. an ſolus tutor poterit reuocare, vel vniuerſitas ſola? Bar. in l. actor. rem ratam hab.
* An procurator conſtitutus a collegio dicatur proprie procurator, vt ſit differentia inter procuratorem conſtitutum à collegio, & procuratorem conſtitutum ab vniuerſitate. Bald. in l. filiusfami. §. veterani. de procur.
* An ſyndicus poſsit conſtitui in eccleſia. Bal. de hoc & de ſimilibus actibus in l. nemo martyres. C. de ſacroſan. eccle.
* In l. filius. §. veterani. ff. de procura. an capitulum poſsit conſtituere abbatẽ ſuum procuratorem, vel ſyndicum in cauſa ipſius capituli. no. quod ſic per Archid. in c. præſentium. ext. de teſtib. lib. 6.
* In conſtitutione ſyndici requiritur decretum ſuperioris, vt ſupra dictum eſt. fac c. edoceri. de reſcrip. in gl. In, in c. imperatorum. de iuramen. calum. & l. nulli. ff. quod cuiuſque vniuer.
* Nota quod in conſtitutione ſyndici debent vocari omnes maiores, qui dicuntur capita familiæ, ſiue ſint mares, ſiue fœminæ, virgines vel viduæ, & tutores minorum, & item filiifamili. qui habitant ſeparati à patribus ſuis: ſecus ſi habitant cum ipſis, vt notat Inno. in c. cum ex iniuncto. ext. de no. ope. nun. Specu. tenet quod filii non vocentur: ſed alii contra per l. filios. C. de decurion. libr. x. ſed minores ann. xxv. non poſſunt eſſe decuriones. Item maior annis x. l. ſpurii. §. 1. & l. non tantum. ff. de decuri.
* In l. poteſt. de auctori. tutor. ex ſecunda parte huius legis nota quod ſyndicus factus à capitulo cum auctoritate ſuperioris non poteſt agere contra ſuperiorem, ſi litiget cum capitulo: & eodem modo de ſyndico conſtituto à populo cum auctoritate poteſtatis.
* Qualiter fiat ſyndicus quando volunt agere ſubditi contra ſuperiorem dicit Inno. in c. ſuper literis. de reſcrip.
* An capitulum ſine ſuo ſuperiore poſsit conſtituere ſyndicum, dominus Segnorolus in conſiliis ſuis multa dicit: primo ꝙ ſi ſuperior eſt præſens, non poſsit ſine ipſo, & ſit idoneus. At ſi eſt abſens, ſeu caret paſtore, vel eſt inhabilis, & hic aut negotium eſt arduum, & tunc aut in mora erat periculum allegatum, & tunc poteſt capitulum conſtituere ſyndicum: aut negotiũ eſt paruum, & tunc ſimiliter poteſt: aut in mora non erat periculum allegatum: tunc aut ſumus certi non poſſe cito prouideri, aut ſumus certi poſſe de facili prouideri: aut dubitamus. primo caſu non debet expectari. ſecundo caſu poteſt prouideri ſine ſuperioris auctoritate: tertio caſu dic ſyndicum poſſe conſtitui per capitulum ſine conſenſu prælati: tutius tamen eſſet ſi procurator conſtitueretur, l. curator. l. curatorem. & Romanius. de tutor. & cura dat ab his. de hoc notatur in l. nulli. quod cuiuſque vniuerſita. l. omnes. §. procul dubio. de epiſc. & cle. & l. præſenti. C. de his qui ad eccleſiam confugiunt l. 2. de decurio c. 1. §. procurator. c. edoceri. de reſcrip c. cauſam. de iud.
* In ſyndicatu non ſufficit ſi dicatur, conuocato & congregato conſi. niſi dicatur, quod fuerunt omnes vel duæ partes, l. nominationum. C. de decur. li. x. & l. ſi quis decurio. de prædiis decu. li. x. Bart. vbi. ſ. & d. l. fi. vbi melius ponit Alb. in l. lege. de decre. decur. dicit ꝙ ſufficit ſi maior pars eſt præſens. & quod not. Ang. l. nulli. quod cuiuſque vniuerſ.
* Pone ꝙ aliqui faciebant collegium, quod tamen non erat approbatum, & conſtituerunt actorem per x. & per xx. annos, an dicantur præſcripſiſſe? dic vt notatur in l. vtique ſocietas. quod cuiuſq; vniuerſitatis. & in auth. vt nulli iud. § j. & l. domini prædiorum. de agric. & cenſ.
* In l. decreto. de adminiſtra. tutorum. an poſsit conſtitui actor nulla cauſa ſubſiſtente? Dynus hic quod ſic: & ſic ſeruatur: conſultius tamen eſt quod ſemper aliqua cauſa etiam generalis apponatur. & propter impedimentum rei familiaris poteſt per actorem gerere, ar. l. Thais. §. 1. de fideicomm. ſ. liber. per Bar.
* An curator ad lites ante litem conteſtatam poſsit conſtituere actorem? dic aut poteſt liti ſupereſſe, & non poteſt: aut non, & tunc poteſt. not. in l. neq; de proc. Ang. in l. & ſi non tantum. de pac.
* De materia ſyndici vide Bal. in l. 1. quod cuiuſque vniuerſi. in l. 2. C. de decurionibus.
* An curator ad lites faciat inuentarium. no. in l. de creationibus. de epiſ. aud. & l. tutor qui repertorium. de adminiſt. tutor. & l. ſi præſes. rem pupil. ſal. for. per Bar.
* Qualiter congregetur vniuerſitas, Bar. in l. 2. C. de decur. Ang. in l. nulli. quod cuiuſque vniuerſi.
* An requiratur, ꝙ in inſtrumento ſyndicatus ponantur nomina conſtituentium ſyndicum? Bal. in l. 1. §. quibus. ff. quod cuiuſque vniuerſitatis no. Bar. in l. 1. de albo ſcribendo. & not. j.
* Nota quod ſyndici ſacerdotes ſunt reipublicæ & ciuitatis. Bal. in l. 1. §. huius ſtudii. de iuſtitia & iure.
* Vniuerſitatis quis poſsit eſſe iudex competens, vide Bal. in auth. habita. nu. 41. C ne fil. pro patr.
* An prælatus ſine conſenſu capituli per ſe, vel per alium procuratorem poſſit agere, Ang. in l. fi. quod cuiuſque vniuerſita. & no. in c. edoceri. de reſcrip.
* An in ſyndicatu debeant poni nomina de collegio. Bar. in l. 1. de albo ſcribendo. bal in l. 1. de magiſtr. conuen.
* An capitulum poſsit abbatem ſuum ſyndicum capituli vel in communi facere, Bal. in l. filiusfami. §. veterani. de procurator.
* Quando vniuerſitas dicatur delinquere, & qualiter puniatur, l. 1. de ſeditio. per domi. Bartholom. de Salice.
* An magiſtri hoſpitalium & confraternitatum poſsint facere pacta & compromiſsiones pro ipſis hoſpitalibus, Angel. quòd ſic in l. item magiſtri. ff. de pact.

Bal. de Syndico.

SYNDICVS debet conſtitui a collegio & collegialiter, non à ſingulis, id eſt, à quolibet per ſe: quia tunc peccatur in forma. Nam non habet formam collegii diſpartita voluntas ſingulorum. Nam collegium in agregatione conſiſtit, ver. quid ſi vnus. hodie ſecus: quia plures faciunt collegium. ff. de pact. l. cum in eo. & de ſerui. ruſti. prædi. l. per fundum. Et dicitur collegium eſſe integrum, vbi ſunt omnes vel duæ partes omnium congregatæ & conuocatæ ſolenniter, more ſolito, per preconem & ſonum campanæ, vel alium modum conſuetum: non tamen requiritur, ꝙ omnes congregati conſentiant: ſed maior pars congregatorum. verſi. item ꝙ non, & no. G Et non habent uocẽ pupilli, ſed adulti ſic: & tanquam de collegio conſtituunt minores ſyndicum ad iudicia, licet ſuo nomine non poſsint conſtituere. verſ. ſed cuius ætatis. G. Et non habent vocem mulieres, niſi in collegiis mulierum, vt moniales. ver. quid de mulierib. G. ¶ Sententia lata ſuper ſyndicatu in collegio, ꝙ ſit legitimus, non nocet collegio: niſi iudex adiecerit ſe ratum habiturum, quod cum eo fieret. l. 1. §. idem Põponius. ff. quod cum fal. tu. ver. quid ſi iudex. G. ¶ Si ſyndicatus erat ipſo iure nullus: vt quia à minori parte, interlocutoria iudicis nihil operatur, quia non habet fundamentum, niſi ſit lata ſciente, vel citata vniuerſitate. Si autem per exceptionem poterat eligi, tunc valet. Et ad §. idem Pomponius, dic vt ibi not. per Iac. de Aren. Bal. & poteſt appellari a tali interlocutoria. Vide quo not. Inn. de reſcri. ſuper literis. & infra, de regul. iur. §. & falſum. ¶ Minor pars conſtituit ſyndicum, & promiſit quod vniuerſitas habebit ratum & gratum. non valet conſtitutio. tamen ex promiſsione rati, illa minor pars obligatur. verſ. quid ſi minor pars. G. ff. de mag. conue. l. 1. Nam & minor pars poteſt contrahere, & ſe obligare. ff. ſi ſerui. ven. l. teſtatrix. §. plures. Bal. ¶ Exceptio [illegible] ſyndicus eſt conſtitutus a minori parte, vel quod non fuerunt d[illegible] congregatæ, poteſt opponi etiam lit. conteſt. tamen excipienti [illegible] rem inſtrumenti, incumbit probatio. Si autem tenor inſtru[illegible] cat de duabus, non incumbit probatio excipienti ſed, [illegible]

ſi amiſiſti. G. Vide C. de contrah. & commit. ſtip. l. optimam Iacob. ...re. & Cyn. ff. rem ra. hab. l. actor. Bald. ¶ De conſuetudine in ſyndi... ſufficit caput familiæ conſentire pro tota familia ſua. verſi. quid de. G. ... inſtrumentum ſyndicatus dicit, quod omnes interfuerunt, ſufficit ſine ...nū expreſsione. Secus ſi dicit duas partes: quia tunc ſigillatim nomi...nt inſcribenda, ne vac et o reprobationis facultas. ver. item oppo...nitur. cum ſeq. Sed Oldr. dicit quod æque fidum eſt teſtimonium inſtrumenti de quota parte vniuerſitaſicuis, de tota: & cum ſit meri facti, æquæ cadit in ſenſum notarii. Bart. dicit quod in parua vniuerſitate debent exprimi nomina, non in magna, propter difficultatem in l. j ff. de albo ſcriben. ¶ In ſyndicatu eſt neceſſaria auctoritas magiſtratus: quia vniuerſitas loco minoris habetur; & ideo actus eius quodam quaſi decreto firmandus eſt. l. ij. §. ſolet. ff. quando appel. ſit. verſ. ſed nunquid. G. Et loco magiſtratus habetur rector collegii, qui habet etiam modicam coercitionē, vt abbas & abbatiſſa, præpoſitus, &c. C. de iu. om iu. l. fi. Sed in vniuerſitatibus, vt in ciuitatibus, vel caſtro, magiſtratus debet intereſſe: vt not. in l. nulli. & l. plane. ff. quod cuiuſque vniuer. nomine. quia caput eſt vniuerſitatis. ff. de acqui. rerum do. l. ſtatuas.

¶ De œconomo.[a] Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Exceptiones contra œconomum.*
2 *Oeconomus non debet eſſe laicus.*
3 *Oeconomus nolens epiſcopo uel capitulo reddere rationem, vel fructus eccleſiæ conſumens, non eſt admittendus.*
4 *Vis non eſt in omnibus facienda.*

QVid ſit œconomus, iam dictū eſt ſ. tit. de his, qui alie. no. inter. §. 1. ver œconomus. ſequitur oſtendere quali
1 ter cōtra œconomum excipitur. ¶ Et primo, † quod non eſt conſtitutus authoritate epiſcopi vel prælati. ix.
b q. 3. cum ſcimus. & in præ. §. hoc nihilominus [b]. l omnes qui. C. de
2 epiſ. & cle. ext. de off. or. cū uos. † ¶ Item quod eſt laicus. vt xvi. q. vii in noua. lxxxix. diſt. iudicatum. extra. de reſcrip. edoceri. & ſ. §. proxi. verſic. item quod eſt laicus. Sed hoc locum habet in ſpiritualibus, ſecus in ciuilibus. arg. lxxvii. diſt. in ſingulis, Item, quod non eſt de gremio ipſius eccleſiæ, lxxxix. diſt. quia. & in concor. quæ ſunt ſ. titu. proxi. uer. debet autem. Item, quod eſt conſanguinea epiſcopi conſtituentis. lxxxix. diſt. dicentis. 1. q. 3. peruenit.
c contrà, viii. q. 1. ſi ergo. verſi audis [c]. Item, quod non gubernat fideliter res eccleſiæ. x quæſt. 2. hoc ius porrectum. & §. œcono-
3 mus. † Item, quod non uult epiſcopo vel capitulo reddere rationem; vt ibidem. & lxxxix. diſt diaconum. & c. epi. iudicatum. xvi, q. vii. quoniam. xxiii. q. 4. quod autem. xxiii. q. v. principes Item, quod non eſt conſtitutus cum epiſcopi aſſenſu, vbi ad eum pertinet. C. de his, qui ad ec. confu. præſenti. C. de epi. & cle. omnes qui. §. in hac. ff. de mu. & hono munerum. ix. q. 3. cum ſcimus. extr. iur ca. Imperatorum. Item, quod fructus eccleſiæ conſumit. extr. de off, or. cum vos. Quid autem ſit œconomus, dixi ſ. in ti de his,
d qui alie no. in iudi. interue. ver. œconomus [d]. Cāæ tamen eccleſia
e ſticæ per ſyndicos. non per œconomos tractantur. [e] † Licet non
4 ſit vis in nominib. facienda, vt dixi in e. tit. Formam œconomatus collige ex prædictis.

ADDITIONES.

a Vber. de bon. de iſto id ſolum dixit, quod j. dicam. Ioan. de Deo, fecit de hoc rubr. in lib. iudic. iiii. Alber. Gal. coniunxit hanc rubricā ſuperiori Aegid. conſi. 132. G. An continuauit illam ſuperiori.
b Nihilominus. ¶ Allegat ſ, proxi. titu. verſic. item quod non eſt. ij.
c Ver. audis. ¶ Solue vt not. in pręc. c. decenter.
d Oeconomus. ¶ Et unde dicatur, ibi dixi.
e Tractantur. ¶ Dixit Vber. de Bona. ſe nunquam vidiſſe œconomum agere cauſam eccleſiaſticam, nec ponit de ipſo, niſi principium: & hoc dictum, & quod decretiſtæ præpoſitum dicunt ęconomum, hoc intelligas per c. ſaluator. & per ibi not. j. q. iii.

a ¶ De Actore ab vniuerſitate, ſeu a tutore. vel curatore conſtituto [a]. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Vniuerſitas vel collegium diſſolutum, non poſſunt actorem conſtituere.*
2 *Demandatam habens adminiſtrationem, procuratoris fungitur officio.*
3 *Conſtitutus ab uniuerſitate ſyndicus, actor & procurator, an his tribus poſſit experiri.*
Procurator uniuerſitatis, vel ſyndicus, non cauet de iudicato ſoluendo.
4 *Tutor ſeu curator poſſunt actorem conſtituere.*
5 *Forma conſtituendi actorem, vel procuratorem a tutore, vel curatore.*
6 *Differentia inter ſyndicum & actorem, & inter actorem uniuerſitatis, & actorem tutoris.*
...ptiones, quæ ſint fiendæ contra procuratorem a tutore, vel curatore ...ſtitutum.
... & actor iurare debent de calumnia, & omnia facere vt verus dominus.
9 *Indefinita locutio æquipollet vniuerſali.*
10 *Inuentarium dicitur alio nomine repertorium, quia res repertę in eo deſcribuntur.*
11 *Vir an poſſit dari tutor ad litem uxoris.*
12 *Inſtrumentum actoriæ factæ a tutore, quomodo conficiatur.*

¶ Actor vniuerſitatis non debet ſiue decreto præſidis conſtitui.

COntra actorem uniuerſitatis excipitur, ꝙ eſt ſine decreto præſidis conſtitutus: vt ſ. de ſyndi. ver. item quod eſt conſtitutus. & not. C. de procu. neque. Item quòd non fideliter protegit res eccleſiæ, vel domini ſui. liiii. diſt. frequens. & c. ex antiquis. extra de procura. c. fin. Item, ꝙ eſt ad futuras controuerſias conſtitutus, non ad præſentes, vel certas. ff. quod cuiuſque. vni. no. itē eorum § ſed ſi ita ff. ad Tre. ita. licet aliud ſit in procuratore. ff. de procu. l. 4. Vel dic, vt in præd. §. ſed ſi ita. Item remouetur, ſi nolit defendere uniuerſitatem reconuentam, vt in prædi. l. item. §. actor. Item, quod nō uult de rato cauere: vt ſ. de ſyndicis. verſi. item quod eſt dubium. Item communiter utrique opponitur, quòd eſt à collegio illicito conſtitutus. Præſumitur tñ licitum, niſi illicitum probetur: vt ff. e. l. i. & ff. de
b col. illi. l. 3. § in ſumma [b]. Item, quòd poſtquam creatus eſt, prohi
1 bitus eſt agere: vt in præd. l. item §. quod ſi actor. † ¶ Item, quòd vniuerſitas ſeu collegium eſt diſſolutum. ff. de le. 3. pater filium. §. Tuſculanus. extra, de verb. ſig. abbate. in fi. xxv. q. vlt. § fin. ꝑpe. ſin. ibi: ſic religioſè uiuētes, &c. niſi vbi ad vnionem redierit: quia tunc ſtat natura uniuerſitatis ff. quod cuiuſque vni. ſicut municipū §. fi. ſicut & ſi omnes de uniuerſitate, qui interfuerunt ordinationi, ſint mutati. Nam eadem vniuerſitas cenſetur, non altera. ff.
2 de iudiciis. proponebatur. vii. q. 1. denique. cū ſuis ꝯcordā. † ¶ Itē, quod excedit fines mandati: vt in præ. l. item eorum. §. 1. Cum eñ demandatam habeat adminiſtrationem, procuratoris fungitur officio: & ideo non poteſt vltra id quod mandatum eſt, extra, de offi. dele. cum olim. de hoc no. ſ. de proc. §. 1. verſi. item ꝙ excedit. Prælatus vero habet legitimam, & quaſi ordinariā: vt no. v. q. 3. quia epiſcopus. Item quilibet repellitur, niſi a duabus partibus fuerit conſtitutus: vt ſ. de ſyndi. in prin. Item non poſſunt hic cōſtituere procurat. niſi ſit lis conteſtata cum eis. ff. de procu. nec ciuitatis. j. ver. item actor Item nō valet, ſi ſint excommunicati vel infames, vel etiam a talibus ꝯſtituti, vt no. ſ. in ti. de proc. in prin. & verſi. item, quòd eſt infamis. Qualiter autem cōſtituatur actor ab uniuerſitate. not. ff. quod cuiuſque uniuer. not. l. 1 §. quibus. Item quæ uniuerſitas conſtituat actorem, no. ff. de neg. geſt. cum
3 alicui. ff. ad Treb. ita tamen. in prin. † ¶ Sed pone, quod aliquis cōſtitutus eſt ab vniuerſitate actor, ſyndicus, & procurator: nūquid poteſt his tribus officis experiri: Videtur ꝙ ut cogendus eligere.
c ff. de tributor. l. ꝙ in hæredē §. eligere [c]. quia iſta officia ſunt varia
d & diuerſa: vt patet ſ. de his, qui alie. no. in iud. interue [d]. Sed non credo hoc neceſſarium, maxime ſecundum canon. ſecundū quos non eſt vis in omnibus: vt ibidem dixit. probatur ext. de procur.
e petitio & j. q. 3. ſaluator. præterea uſus quotidianus tales [e] admittit. vt ff. de legi. ſi de conſuetudine. extra, de conſue. cum dilecti. 4. diſt. c. in iſtis. §. leges. Itē procurator vniuerſitatis ſeu ſyndicus non

ADDITIONES.

a Vber. de Bo. diuiſit has rubricas. de primo fecit vnam. de ſecundo & tertio alteram & ſumme iuuit actorem Vber. de bona. vbi ſ. & Alber. Cal. parū, Aegidius parum. cxxxii. Gui. An. ante rubricam de ſyndico. Eſt etiam ſciendum, quod actor dicitur multis modis: Pro agente, de quo ſatis ſ. de actore. Pro adiutore. ff. de tutel. l. ſolet procurator. Inſti. de curato. §. ult. ff. de tut. & cura. da. ab his. l. in omnem. Item pro procuratore. C. de procu. neque tutores. Aliquando pro caſtaldione. ff. de legation. l. legato. & in Lombar. li. 1. actor regis res regias, & cætera in rubro & nigro. Curator res, nec ſolutionem recipit, nec aliquid tangit, quod poſſit occultari: vt no. Spec. ſ. alii dicunt, quod debet facere inuentarium de inſtrumentis. ff. de admi. tut. l. chirographis. de bonis auth. iud. poſſid. l. fi. C. de bo. vacan. lib. x. l. fi. Sed ex hac ratione ſequitur, quod & de teſtibus. ſed id ridiculum eſt. Sed quid ſi eſt con
b ſtitutus ad agendum, & exigēdum? Dico ꝙ idem, quo ad caput agendi: quia duo videntur eſſe mandata: item quo ad caput exigendi: quia antequam exigat, non imminet ſibi neceſſitas ponendi in inuentario quod non exegit, nec poſtquam eius eſt finitum officium. Bal. de ſyndico autem ad denunciandū, vide ſ. de accuſatore, §. ſed nunquid procedit cum ſeq. & vide ſ. de his, qui. alieno no. in iudic. inter. §. dicitur. de confeſ. §. ſynd. an autem ſyndicus in ſyndicatu condemnatus appellet. j. de appe. §. poteſtas.
b In ſumma. ¶ Iſta iura probant contrarium. & iſtud tenet Vber. de Bo. e. t.
c §. eligere. ¶ Vber. de Bobi. qui hoc tenet, inducit. ff. de ſol. ſi duo rei. Item ratione iuramenti, quod procurator non præſtat, ſed ſyndicus ſic: fatetur tamen ipſe Vber. quod ſequitur de iu. cal.
d Interue. ¶ Et not. Accur. ff. quod cuiuſque vni. l. 1. in gl. 1. in gl. differunt.
e Quotidianus. ¶ Etiam Romanæ curiæ, vt j. de libel. con. §. iam nunc videndum. ver. contra ſyndicum. & idem Vber. de Bonacu. rubr. de ſyndico & actore, in fin.